Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Rēzeknes novada pašvaldībai
Nosūtīšanai e-adreses elektroniskajā sistēmā

Lēmums

Rīgā, 21.11.2025. Nr. 1-2.3/31-DVI

Par Datu valsts inspekcijas lēmuma apstrīdēšanu

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemta Rēzeknes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2025. gada 20. oktobra iesniegums "Par Datu valsts inspekcijas lēmuma apstrīdēšanu" (*Inspekcijā reģistrēts 2025. gada 20. oktobrī ar Nr. 7-4.2/309-S*) (turpmāk – Sūdzība) ar kuru tiek apstrīdēta Inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmums "Par korektīvā līdzekļa piemērošanu" Nr. 2-4.2/38-N (turpmāk – Lēmums).

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] 2024. gada 8. novembrī no Pašvaldības saņemt paziņojums par personas datu aizsardzības pārkāpumu. Saskaņā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "ZZ Dats", reģistrācijas numurs 40003278467 (turpmāk – SIA) sniegto informāciju Pašvaldībai, tad laika posmā no 2024. gada 29. oktobra līdz 2. novembrim nenoskaidrotām personām bija izdevies no vairākām interneta vietnēm nelikumīgi piekļūt Vienotās pašvaldību sistēmas (turpmāk – Sistēma) atsevišķām datubāzēm un iegūt šajās datubāzēs glabātos datus (turpmāk – Pārkāpums).

Pašvaldība 2025. gada 7. janvārī nosūtīja vēstuli Nr. RNP/2025/4.2.1/18 (reģ. ar Nr. 2-5.2/4) ar papildus informāciju par Pārkāpumu.

[2.2.] 2025. gada 29. janvārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/110-N "*Par paziņojumu par personas datu aizsardzības pārkāpumu izskatīšanas virzību un pārbaudes uzsākšanu*", ar kuru Pašvaldība tika informēta par nolūku pārbaudīt SIA un pārziņu ieviesto tehnisko un organizatorisko pasākumu atbilstību Vispārīgās datu aizsardzības regulas[1] (turpmāk – Datu regula) prasībām un tika uzsākta personas datu apstrādes pārbaude[2], kuras ietvaros tika veikti

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK
[2] Lieta Nr. L-2-6/5863

uzraudzības pasākumi paziņojumos minēto notikumu apstākļu noskaidrošanai un vērtēta SIA un pārziņu sniegtā informācija par Pārkāpuma rašanās cēloņiem un rīcību pēc tā konstatēšanas.

[2.3.] 2025. gada 12. februārī Inspekcija Pašvaldībai nosūtīja vēstuli Nr. 2-4.2/172-N "*Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu"*, ar kuru Pašvaldība informēta, ka pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas[3] (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likuma) 4. panta 1. punktu ir uzsākusi pārbaudi[4] par Pārkāpumu, un SIA un pārziņu rīcības atbilstību Datu regulas 5. panta 2. punkta, 24., 28., 32. - 34. panta prasībām. Pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 1. punkta e) apakšpunktu un Datu likuma 5. panta pirmās daļas 3. un 6. punktu, Inspekcija pieprasīja Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. februārim rakstveidā izteikt savu viedokli par Pārkāpumu un sniegt atbildes uz uzdotajiem jautājumiem.

[2.4.] 2025. gada 28. februārī Inspekcijā saņemta Pašvaldības atbildes vēstule Nr. RNP/2025/4.2.1/279[5], ar kuru Pašvaldība sniedz atbildes uz Inspekcijas jautājumiem.

[2.5.] Lietas materiālos atrodams 2025. gada 13. marta ziņojums Nr. 2-5.1/60 "Par pārbaudes lietas Nr. L-2-6/5863 sadalīšanu un slēgšanu", ar kuru konstatēts, ka pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5863 par personas datu aizsardzības pārkāpumu SIA informācijas Sistēmā tiek sadalīta, uzsākot atsevišķas pārbaudes pret katru no 45 pārziņiem, tostarp Pašvaldību, ņemot vērā katra pārziņa individuālo rīcību un apstrādātāja uzraudzības kārtību.

[2.6.] 2025. gada 13. martā uzsākta pārbaudes lieta Nr. L-2-6/5995 par Pašvaldības rīcības, izmantojot SIA sniegtos Sistēmas uzturēšanas pakalpojumus, atbilstību Datu regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunkta un 2. punkta, 24. panta 1. un 2. punkta, 25. panta 1. punkta, 28. panta 1. punkta, 3. punkta a), c), f) un h) apakšpunkta, 28. panta 9. punkta un 32. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkta un 2. punkta prasībām tās veiktajā personas datu apstrādē.

[2.7.] Izvērtējot lietā Nr. L-2-6/5995 esošos dokumentus, ar Inspekcijas amatpersonas 2025. gada 22. septembra Lēmumu nolemts:

1) izteikt Pašvaldībai rājienu;
2) uzlikt par pienākumu Pašvaldībai līdz 2025. gada 28. novembrim:
   a) pārskatīt tās iekšējos personas datu apstrādes noteikumus, tostarp izstrādāt/atjaunināt Pašvaldības veiktās personas datu apstrādes risku novērtējumu un personas datu aizsardzības pārkāpumu (incidentu) reaģēšanas kārtību;
   b) noslēgt ar apstrādātāju SIA atbilstošu datu apstrādes līgumu (noteikumus), tajā jo īpaši iekļaujot visas Datu regulā noteiktās prasības, lai tiktu nodrošināts datu subjektu personas datu aizsardzībai un iespējamiem riskiem atbilstošs drošības līmenis;
3) par šī lēmuma izpildi rakstveidā informēt Inspekciju, līdz 2025. gada 5. decembrim iesniedzot informāciju par veiktajām darbībām.

[2.8.] 2025. gada 20. oktobrī Inspekcijā saņemta Sūdzība, kurā Pašvaldība lūdz vēlreiz izvērtēt Sūdzībā minētos Inspekcijas Lēmumā iekļautos secinājumus un atcelt Inspekcijas Lēmumā iekļauto sadaļu par rājiena izteikšanu Pašvaldībai.

---

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK
[4] Pārbaudes Lieta Nr. L-2-6/5863
[5] Reģistrēta Inspekcijā 2025. gada 28.februārī ar Nr. 2-4.2/288-S

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Administratīvā procesa likuma 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. Administratīvā procesa likuma 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums.

Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata lietu pēc būtības saistībā ar apstrīdēšanas iesniegumā norādītajiem iebildumiem, vērtē un pārbauda, vai amatpersona ir pieņēmusi pamatotu, tiesiski pareizu un Lietas apstākļiem atbilstošu lēmumu.

[3.2.] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, – viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā lēmuma [1] punktā norādīto attiecībā uz Sūdzības saņemšanas dienu, Inspekcija secina, ka Sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Pašvaldība norāda, ka tai nav tiesību veikt savas pārbaudes vai auditus par Sistēmas drošību, jo šādas darbības esot pretrunā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Pašvaldība norāda, ka gan Pašvaldība, gan SIA ir Nacionālā kiberdrošības likuma (turpmāk - Kiberdrošības likums) subjekts. Atbilstoši Kiberdrošības likuma 41. pantam un 44. panta otrajai daļai subjektu uzraudzību veic Nacionālais kiberdrošības centrs vai Satversmes aizsardzības birojs, savukārt ārējo auditu veic neatkarīgs kiberdrošības auditors. Tā kā auditoru saraksts tika apstiprināts tikai 2025. gada 31. jūlijā, Pašvaldībai nebija tiesību veikt subjekta atbilstības auditu (t.sk. savas pārbaudes vai auditus) attiecībā uz SIA uzturēto Sistēmu. Ņemot vērā minēto, Pašvaldība uzskata, ka Lēmumā ietvertais secinājums, norādot, ka Pašvaldība neveic SIA uzraudzību, ir nekorekts.

[3.3.1.] Inspekcijas direktore norāda, ka Pašvaldība kļūdaini pretnostata divus dažādus tiesiskos regulējumus. Kiberdrošības likums ir vērsts uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un pakalpojumu noturības nodrošināšanu nacionālās drošības ietvarā. Proti, tas regulē sistēmu un pakalpojumu drošību kā tādu. Datu regula savukārt ir vērsta uz fizisku personu pamattiesību - tiesību uz personas datu aizsardzību - nodrošināšanu.

Saskaņā ar Kiberdrošības likumā ietverto informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām, minētais likums ir izdots, pamatojoties uz NIS2 direktīvu [6], lai izpildītu NIS2 direktīvas prasības un sasniegtu nolūku panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Eiropas Savienībā.

Turpretim Datu regulas 24. pantā, 25. pantā, 28. un 32. pantā ietvertā regulējuma mērķis ir mazināt riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, kurus rada apstrāde. Tehniskie un organizatoriskie pasākumi tiek īstenoti, lai efektīvi īstenotu datu aizsardzības principus nolūkā aizsargāt datu subjektu tiesības.

---

[6] Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2022/2555, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva)

[3.3.2.] Kiberdrošības likums un NIS2 direktīva neatceļ, negroza un neierobežo pārziņa pienākumus, kas tam noteikti Datu regulā.

NIS2 direktīvas 14. apsvērumā skaidrots, ka jebkādai persondatu apstrādei saskaņā ar šo direktīvu piemēro Eiropas Savienības datu aizsardzības tiesību aktus un Savienības privātuma tiesību aktus. Konkrētāk, šī direktīva neskar Datu regulu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK.

[3.3.3.] Saskaņā ar Kiberdrošības likuma II un VII nodaļu, Inspekcija nav noteikta kā par kiberdrošību atbildīgā institūcija un attiecīgi tā neuzrauga un neizvirza prasības subjektiem saistībā ar kiberdrošības nodrošināšanu. Inspekcija saskaņā ar Datu regulas VI nodaļu un Datu likuma 3. pantu ir personas datu uzraudzības iestāde, kas pilda Datu regulā un Datu likumā noteiktos uzdevumus datu apstrādes jomā. Attiecīgi Inspekcija rīkojas tikai savas kompetences ietvaros un tās rīcība ir vērsta uz to, lai Pašvaldības datu apstrāde atbilstu Datu regulas prasībām.

Lēmumā Inspekcija nav uzdevusi Pašvaldībai veikt ar kiberdrošības prasību ievērošanas kontroli saistītas darbības, tai skaitā nav uzdevusi veikt šā likuma 44. pantā minēto subjektu atbilstības auditu. Inspekcijas secinājumi par pārziņa atbildību atbilstošu tehnisko un organizatorisko pasākumu nodrošināšanā un attiecībā uz SIA kā apstrādātāja nepietiekamu uzraudzību no Pašvaldības kā pārziņa puses, ir izdarīti analizējot Datu regulas 24. panta, 25. panta 1. punkta, 28. un 32. panta prasības un amatpersonas secinājumi ir Lietas apstākļiem atbilstoši.

Ņemot vērā minēto, Pašvaldība nepamatoti savā iebildumā ir atsaukusies uz Kiberdrošības likuma 41. pantu, 44. panta otro daļu un Ministru kabineta noteikumiem, kas nosaka kiberdrošības auditoram izvirzāmās prasības un kiberdrošības auditoru reģistrācijas kārtību, kā arī norādījusi uz to, ka Inspekcija ir nekorekti norādījusi, ka Pašvaldība neveic SIA uzraudzību.

[3.4.] Pašvaldība atsaucas uz CERT.lv un Nacionālais kiberdrošības centra atbildēm, kurās sniegti ieteikumi un skaidrojumi par atsevišķām Kiberdrošības likuma prasībām.

Norādāms, ka Pašvaldība nav pievienojusi apstrīdēšanas iesniegumam, kā arī citiem Inspekcijā iesniegtajiem dokumentiem minēto iestāžu vēstules, līdz ar to Inspekcija nevar atzīt un izvērtēt tos kā pierādījumu Lietā.

Vienlaikus norādāms, ka tehniskie un organizatoriskie pasākumi, ko paredz Datu regula, nav tas pats, kas Kiberdrošības likumā paredzētais nacionālās drošības audits. Inspekcija no Pašvaldības nesagaida pilnvērtīgu ielaušanās testu veikšanu, bet gan sagaida, ka Pašvaldība kā pārzinis veiks tos pienākumus, ko tai paredz Datu regula, piemēram, pieprasīs un izvērtēs SIA datu aizsardzības politikas, pieprasīs pierādījumus par ieviestajām tehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem un veiks citas darbības specifiski par personas datu aizsardzību.

CERT.lv un Nacionālajam kiberdrošības centram Datu regulā nav noteikta kompetence un tas nevar sniegt ieteikumus vai skaidrojumus Pašvaldībai par apstrādātāja uzraudzību saskaņā ar Datu regulas prasībām. Ņemot vērā minēto, Pašvaldības atsauce uz minētajām vēstulēm nav pamatota.

[3.5.] Pašvaldība norāda, ka Lēmumā ietvertais secinājums par to, ka starp Pašvaldību un SIA nav noslēgts personu datu apstrādes līgums ir tikai daļēji pamatots, jo vispārīgā vienošanās Nr. VRAAEIS/2019/17/AK/CI-118PG (turpmāk – Vienošanās), kas noslēgta starp Valsts reģionālās attīstības aģentūru un SIA, paredz pienākumu SIA nodrošināt Valsts reģionālās attīstības aģentūras prasības attiecībā uz informāciju sistēmu (t.sk. Sistēmas) prasībām datu aizsardzībā un informācijas sistēmu drošībā, kā arī nosaka līgumsodus un citas uz Pretendentu attiecināmās prasībās. Pašvaldības noslēgtās vienošanās ar SIA par Sistēmas izmantošanu ietvaros

tika piemēroti "VPS uzturēšanas noteikumi 2024" (turpmāk – Noteikumi). Noteikumi ietver atsauci uz 44. punktu, kas nosaka, ka Izpildītājs nodrošina personu datu apstrādi atbilstoši normatīvajiem aktiem, tai skaitā, Datu regulai, kā arī šie noteikumi ietver arī citus pienākumus apstrādātājam, ievērojot Datu regulas nosacījumus. Savukārt 45. punkts nosaka, ka Izpildītājs, tiklīdz tam kļuvis zināms personas datu aizsardzības pārkāpums, nekavējoties ziņo Klientam, ievērojot, ka Klientam atbilstoši Datu regulai no incidenta konstatēšanas brīža ir jāziņo 72 stundu laikā.

Inspekcijas direktore secina, ka Lēmuma pieņemšanas ietvaros amatpersona ir izvērtējusi norādīto dokumentu saturu, tai skaitā Noteikumus, un Lēmuma [3.6] apakšpunktā secinājusi, ka starp Pašvaldību un SIA nav noslēgts personas datu apstrādes līgums. Lai gan atsevišķi noteikumi ir minēti Vienošanās un Noteikumos, tie ir pārāk vispārīgi.

Datu regulas 28. panta 3. punktā ir noteikti minimālie nosacījumi, ko līgumam vai citam juridiskam aktam starp pārzini un apstrādātāju būtu jāietver, tostarp līguma priekšmetu, apstrādes raksturu un nolūku, personas datu veidu un norādi, ka apstrādātājs īsteno visus pasākumus, kas nepieciešami saskaņā ar Datu regulas 32. pantu. Ņemot vērā, ka Pašvaldības norādītie dokumenti neparedz minētās prasības, Lēmumā pamatoti secināts, ka starp Pašvaldību un apstrādātāju nav noslēgts personas datu apstrādes līgums.

Korektīvais līdzeklis – rājiens – Pašvaldībai piemērots par pārkāpumu, kas jau ir noticis un radījis datu noplūdi. Rīcība pēc faktiskā notikuma nemaina pagātnē izdarīto pārkāpumu.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka Lēmuma [3.6] apakšpunktā informācija ir norādīta atbilstoši Lietas apstākļiem un Pašvaldības arguments atzīstams par nepamatotu.

Ņemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 24. pantu, 25. pantu, 28. pantu, 32. pantu un VI nodaļu, Datu likuma 3. pantu, Kiberdrošības likuma II nodaļu, VII nodaļu un 44. pantu, NIS2 direktīvas 14. apsvērumu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. panta pirmo, otro un piekto daļu, Inspekcijas direktore

nolemj:

– atstāt negrozītu Datu valsts inspekcijas 2025. gada 22. septembra lēmumu Nr. 2-2.2/38.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1^1 daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 48 "Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām" var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses [fiziskā persona — pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona — pēc juridiskās adreses].

Direktore J.Macuka

[..]